

Koostatud Kohaliku omaalgatuse programmi vahenditest saadud toetusega Heaks
kiidetud Sinimäe külapäevadel 08.-09. septembril 2009

Sinimäe aleviku ARENGUKAVA 2009-2015

Sinimäe 2009

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	lk2
1.1. Üldist	lk2
1.2. Kasutatud mõisted	lk2
2. ÜLDISELOOMUSTUS JA TÄNANE OLUKORD	lk3
2.1. Paiknemine	lk3
2.2. Looduslikud eeldused	lk3
2.3. Ajalugu	lk4
2.4. Elanikud	lk6
2.5. Majandus	lk7
2.6. Infrastruktuur	lk7
2.7. Haridus, kultuur ja sport	lk8
2.8. Küla koostöö	lk8
2.9. Siduvad arengudokumendid	lk9
3. HETKEOLUKORRA ANALÜÜS (SWOT)	lk10
4. ARENGUEESMÄRGID JA TULEVIKUVISIOON	lk11
5. TEGEVUSKAVA	lk13

LISA 1: Sinimäe aleviku ja lähema ümbruse aerofoto külade lahkmejoontega.
(Maa-ameti kaardiserver)

1. SISSEJUHATUS

1.1 Üldist

Käesolev Sinimäe aleviku arengukava seab strateegilisi arengueesmärke perioodiks 2009-2015. Arengukava on aleviku elanike püstitatud eesmärkide realiseerimiseks vajalike tegevuste ja rahaliste vahendite planeerimise aluseks olev dokument. Arengukava kirjeldab ja analüüsib aleviku tänast olukorda, tugevusi ja nõrkusi ning väliskeskkonnast tulenevaid ohte ja võimalusi. Analüüsi põhjal kujuneb välja visioon, strateegilised eesmärgid ja tegevuskava.

Aleviku arengukava koostamine toimus lähtuvalt paikkonna siduvatest strateegilistest dokumentidest (valla- ja maakonna arengukavad, Vaivara maastikukaitseala kaitsekorralduskava jms.) Eesmärkide ja tegevuste määratlemiseks kasutati aleviku elanike kaasamist (küsitlused, külakoosolekud).

1.2. Kasutatud mõisted

Arengukava- strateegiline dokument, mis sisaldab piirkonna hetkeolukorra kirjeldust, analüüsidest nii loodus-, majandus-, kui sotsiaalset keskkonda. Arengukava koondab piirkonna eesmärgid ja tegevused pikaajalise arengu sihipäraseks planeerimiseks. See sisaldab visiooni, strateegilisi eesmärke ja tegevuskava finantsiliste vahendite taotlemiseks ja realiseerimiseks.

Projekt- täpselt kavandatud tegevuste kompleks koos eelarveliste vahenditega kindlaksmääratud tulemuste saavutamiseks.

Strateegiline eesmärk- visioonist lähtuv konkreetne siht, mida soovitakse teatud ajaks ellu viia ja mis on konkreetsetelt määratletav, mõõdetav ja reaalsetelt elluviidav.

SWOT-analüüs- piirkonna hetkeolukorra analüüs, mis toob välja tugevusi, nõrkusi ning väliskeskkonnast tingitud võimalusi ja ohte. Lühend SWOT tuleneb ingliskeelsetest sõnadest: "strengths", "weaknesses", "opportunities", "threats".

Tegevuskava- loend konkreetsetest ülesannetest ja tegevustest, mida on vaja täita püstitatud eesmärkide saavutamiseks koos resursside, elluviijate ja tähtaja määramisega.

Visioon- pikemaajalisem vaade tulevikku. Peegeldab organisatsiooni tulevikunägemust.

2. ÜLDISELOOMUSTUS JA TÄNANE OLUKORD

2.1. Paiknemine

Sinimäe alevik asub Ida-Viru maakonnas ja on Vaivara valla keskus. Tegemist on peamiselt põllumajanduspiirkonnaga ümbritsetud linnalise asulaga, mille tiheasustus on koondunud aleviku idaossa Pargimäe ja Põrgaugumäe vahelisele alale. Lähimateks linnadeks (tõmbekeskusteks) on Sillamäe (7 km) ja Narva (21 km), maakonnakeskus Jõhvi asub 30 km kaugusel. Sinimäe alevik piirneb põhjast Pimestiku külaga, kirdest Udria-, idast ja lõunast Hundinurga- ja läänest Perjatsi külaga. Aleviku territooriumi läbib riigi põhimaantee nr.1 (E-20) Tallinn-Narva. 2 km lõunasse jääb Tallinn-Narva raudtee (transpordikoridor A101). Lähim raudteejaam, Auvere, jääb 2 km kaugusele. Sillamäe sadam asub 10 km kaugusel. Alevikku läbib ka Kohtla-Järve -Narva gaasitrass.

2.2. Looduslikud eeldused

Sinimäe alevik paikneb Viru platool ca 5 km pikkuse seljandiku kõrgemas idaosas, Vaivara Sinimägedel, mis kerkivad ümbritsevast tasandikust kuni 50 m kõrgemale. Need on korrapärase seljandikud, mille põhjanõlvad on järsud ja lõunanõlvad laugjamad. Idast läände luges nimetatakse kolme küngast Pargi- ehk Lastekodumägi (kõrgusega merepinnast 85,2 m), Põrgaugu- e. Grenaderimägi (83,1 m) ja Tornimägi e. Siimumägi (70,6 m). Sinimäed on domineerivaks maastikuaktsendiks üksluisel ja tasasel rannikulavamaal. Sinimägede nimetus on tulnud kõnepruuki alles 20. sajandil, varem on

neid kutsutud Sinisteks mägedeks, Põrgumägedeks. Tänaeni on teadlastes vaidlusi tekitav mägede teke, kuid valdavaks tekkepõhjuseks on jäänud nende liustikuline päritolu.

Kuni 1944 olid Sinimäed kaetud segametsaga, kus domineeris kuusk. Praegusel ajal domineerib mägede põhjanõlvadel saar, lõunanõlvadel vaher. Alustaimestik on põhjanõlvadel väga hõre, lõunanõlvadel lopsakam. Mägedevahelisele hoonestatud alale on 2006.aastal koostatud haljastusprojekt, mis on juba ka peaaegu teostatud. Mägedel on väga õhuke rähkse savimulla kiht, mujal on mullakihi paksus küllaldane. Sinimäe ümbruse põllumaad on keskmise väärtusega.

Looduslikud veekogud aleviku territooriumil puuduvad, kuid endistes mõisatiikides ja karjääripõhjades on mitmeid tehisveekogusid. Sinimäe aleviku piiresse jäävad metsad ei oma majanduslikku tähtsust, küll aga puhkemajanduslikku ja looduskaitse väärtust.

Sinimäe aleviku piiridesse jääb Vaivara maastikukaitseala, mis jaguneb vastavalt kaitse eripärade ja majandustegevuse piiramise astmele üheks sihtkaitsevööndiks ja kaheks piiranguvööndiks.

Tornimäe sihtkaitsevööndis kaitstakse väljakujunenud looduslikke ja poollooduslikke kooslusi. Siinse ala juhtfunktsiooniks on looduskaitse, bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku ilme säilitamine. Majandustegevus on keelatud. Mäel kasvab mitmeid haruldasi rohttaimi, näiteks mets-kuukress. Tornimäe tippu ja endise staabipunkri juurde on rajatud vaate- ja istumiskohad.

Pargimägi ja Põrguaukumägi kuuluvad piiranguvööndisse. Piiranguvöönd on kaitseala majanduslikult kasutatav osa, kus majandustegevuse korraldamisel tuleb arvestada looduskaitse eeskirjades ja maastikukaitseala kaitse-eeskirjas kehtestatud tingimustega. Piiranguvööndi metsade juhtfunktsioon on looduskaitse ja maastiku ilme säilitamine. Väärtuslikeks maastikuelementideks on Põrguauk ja lehisesalu. Põrguaukumäele 1998.a. kehtestatud detailplaneeringu põhiprintsiipideks on ühitada looduskeskkond ja tänapäeva vajadused ning väärikas sõjasündmuste mälestusansambel. Juurdepääs mälestusansamblile on vanalt Tallinna-Narva maanteelt, kust teerada jätkub üle mäeharja kuni Sinimäe alevikuni. Memoriaali kujunduselementideks on kõrge terasrist ja taastatud kaevikuliinid.

Kõige idapoolsemat mäge, Pargimäge, kasutavad Sinimägede elanikud aktiivselt puhkuse ja kooskäimise kohana. Mäejalamil asub lastemänguväljak ja korraldatakse aleviku vabaõhuüritusi. Mäele on rajatud Pargimäe loodusrada. 2008 a. rajati Pargimäe tippu 24 m kõrgune vaatetorn, mis koos mäenõlvas asuvate restaureeritud laskemoonaladudega, said populaarseks turismimagnetiks.

Tähelepanuväärne loodusmälestis Sinimäel on ka sõjas hävinud mõisa-allee juurevõsudest kasvava hakanud Põrguauku-Pargimäe pärna-allee.

2.3. Ajalugu

Asustuse ajalugu on Vaivaras väga pikk, millest on säilinud tänapäevani arvukalt kalmeid ja asulakohti. Ajalooliselt kuulus Vaivara Alutaguse muinaskihelkonda, 13. sajandi teisest poolest Alutaguse administratiivpiirkonda. 1237. aastal mainitakse, et Toilast Narvani ei ela inimesi, ristiõjad olid oma töö teinud, kuid juba 14. sajandil on märke tekkivast asustusest. Hilisema Vaivara mõisa (täna Sinimäe aleviku) kohal olnud külast on esimesed kirjalikud teated 15. sajandist. 16. või 17. sajandil jagunes see Suur- ja Vana-Vaivaraks. 1499 mainitakse esimest korda Vaivara mõisa nime, kuid selle toonane asukoht ei ole teada. Vaivara külad kuulusid siis Laagna mõisa alla. Siinne asustus ja hoonestus, mis

hävis taas Liivi sõdade ajal, hakkas taastuma Rootsi võimu all. Järgnevad venelaste rüüsteretked 1656-58.a. Rootsi-Vene sõja käigus ja 1703.a. Põhjasõda ja sellega kaasas käinud katk ning näljahäda hävitasid jälle suurema osa elanikest. 1704 hakkasid venelased püstitama Sinimägede serva kindlusvööndit, mida kutsutakse tänapäeval Rootsi valliks e. - kantsiks. See kulges Auvere soost kuni Pargimäeni, edasi mööda Sinimägede lõunanõlvu kuni Tornimäeni, kus asus vaatlustorn ja ulatus sealt põhjasuunas mereni.

Vaivara postijaam ehitati Suur-Vaivara küla lähedale 1712. aastal 18. sajandi lõpus mõisastati Vaivara külad ja 1760. aastal Laagna mõisa omandanud Sieversid ehtasid Suur-Vaivarasse uue ja uhke mõisa (sks.k. Sievershof). Vana-Vaivara külast sai karjamõis.

1811 mõisasüdame plaani järele otsustades oli Vaivara mõisa struktuur põhiosas juba sarnane II maailmasõjani säilinule. Peahoone paiknes Pargimäe läänepoolsel astangul, majandushooned jäid sellest põhiliselt lõunasse. Tuuleveski asus peahoonest läänes, sellest põhjas olid viinaköök ja hobusetallid, mille juurest viis kivitee Tallinn-Narva maanteele. Teeristil paiknes Mäealla kõrts, milles hiljem, 20. Sajandi algul, asus Karskusseltsi "Külvaja" seltsimaja, pärast ka hospital. 18. sajandi lõpul eraldati Vaivara Jõhvi kihelkonnast ja Sieversid lasid ehitada Vana- Vaivarast lõunasse 1776. aastal uue kiriku ja pastoraadi.

1860 ostis Vaivara mõisa Karl Korff. 1869 avati Peterburi-Paldiski raudtee ja suleti Vaivara hobupostijaam. Suurimad muudatused tabasid Vaivara mõisa pärast 1878. aastat, kui selle päris Konstantin Korff. Peterburi arhitekt Karl Wergheimi projekti järgi ehitati peahoone ümber, selle ümbrus kujundati looklevate teedega vabakujuliseks pargiks. Ehitati ka uusi majandushooneid. Endise postijaama krundile ehitati 1890 uus kihelkonnakooli hoone. Mere äärde Mummaasaarde ja Paeväljale kerkisid suvilad Peterburi supelsakstele.

Esimene maailmasõda tõi Vaivarasse jälle militaarehitised. Pargimäele rajati venelaste poolt rida suurtükipositsioone ja laskemoonapunkreid. Ka esimese maailmasõja ja Vabadussõja lahingud ei möödunud siin jälgi jätmata, hävis osa mereäärseid suvilaid. 1919.a. Vaivara mõis riigistati ja jagati asundustaludeks. 1926-1932 ehitati peahoone ümber lastekodu tarbeks. Majandushooneid kasutati samuti osaliselt lastekodu vajadusteks.

Tänane Sinimäe alevik paikneb enne II maailmasõda siin asunud Vaivara asunduse keskuse ja Jaamaküla ning Mõisaküla maadel. Praeguse Sinimäe aleviku territooriumil tegutses 21 talu, Vaivara 6.-klassiline algkool, lastekodu, kauplus, hospital, raamatukogu. Kultuuriüritused toimusid Perjatsi rahvamajas, aga ka lastekodu saalis.

1941. aastal põletas punaarmee, kes Vaivara kandis visa vastupanu osutas, lastekodu peahoone maha ja põhjustas purustusi ning kahju ka mujal ümbruskonnas. 1943. aastal alustasid veel Leningradi piiravad Saksa väed Auvere soost Soome laheni ulatuva Tannenbergi kindlustusteliini rajamist, mis hõlmasid ka kõiki kolme Sinimäge. Punaarmee pealetungile järgnes pool aastat veriseid lahinguid, mis mõjusid kogu Vaivarale hävitavalt. Täielikult hävis 90% mõisa ja selle ümbruskonna hoonetest, sealhulgas ka koolimaja. Üksikud säilinud hooned olid varemetes. Kadunud oli ka Sinimägesid katnud sinetav mets ja mõisapargi põlispuud, järel olid vaid põlenud tüükad.

1950. aastate algul asuti Vaivara asundust üles ehitama sovhoosikeskuseks. Rajati uus koolimaja, sovhoosi kontorihoone ja raamatukogu, mitmeid elamuid. 1960. aastatel ehitati koolile juurdeehitus ja kauplus-söökla hoone. Mõisa ja lastekodu peahoone varemed lammutati ja selle ümbrusse kerkisid korterelamud. Lõunanõlva majandushoonete asemel rajati viljakuivati. Uued laudad ehitati Pargimäest kirdesse. Mõisaaegsed aidavaremed kohaldati kuivatiks ja tall väetisehoidlaks. 1970. aastel kerkis lisaks veel kaks paneelilamut. Valdavalt hoonestati Sinimäe alevik siiski üksikelamutega.

1990-aastatel sai Sinimäe alevikust Vaivara valla keskus. Koolimaja remonditi 1996-1998, kolhoosikontor uuendati vallamajaks 2002. aastal. 2007. aastal avati restaureeritud

Vaivara mõisa endises aidas ja selle naabruses asuvas sepikoja hoones külastuskeskusemuuseum. 2008. aasta suvel valmis elamust remonditud haldushoone, kus said endale ruumid postkontor ja arstipunkt ning mitmed Vaivara valla allasutused. Aia tn 1 haldushoone 2008 aasta lõpus valmis Pargimäe tipus 24 meetri kõrgune vaatetorn, millest avaneb vaade kuni 20km raadiuses ja võimaldab vaadet nautida kuni 80 inimesel korraga.

Sinimäe aleviku piiresse jääb kaks Kultuurimälestiste Riiklikku Registrisse kantud mälestist: arhitektuurimälestisena Vaivara mõisa sepikoda 19. saj (reg.nr. 14053). Ajaloomälestistena II maailmasõja Sinimägede lahingu koht (reg.nr 5823), Vabadussõja mälestussammas (reg. Nr 53) ja II maailmasõjas hukkunute ühishauad (reg. nr. 54 ja 55) Vaivara kalmistul, Vaivara vana ja uus kalmistu (reg. nr. 5822 ja 56).

II maailmasõja lahingute mälestuseks on Põrguauugumäele püstitatud mälestusansambel, flaami, taani ja norra sõjameeste mälestuskivid Sinimäe põhikooli aias, Steineri III tankikorpuse võitlejate mälestuskivi ja N. Potini mälestuskivi Sinimäel.

2.4. Elanikud

Seisuga 01. jaanuar 2009 oli Sinimäe alevikus 391 elanikku.

2000.aastal oli 397, 1989.a. 472, 1979.a. 456, 1970.a. 480. 1959.a. 368 elanikku. Seega on 1990. aastatel elanike arv küll vähenenud, kuid 2000. aastatel stabiliseerunud. 391 elanikust on eestlasi 80, ehk veidi üle 20% ja see arv on nii püsitud stabiilne viimased 15 aastat. Riigikeele oskajate väike osakaal on üheks põhiprobleemiks suurema hulga inimeste kogukonna ühistegemistesse kaasamisel.

Sinimäe aleviku elanikkonna vanuseline ja sooline jaotus

Seisuga 01.01. 2008	Kokku	Mehi	Naisi
Koolieelikud	26	15	11
Põhikooli-, gümnaasiumiealised	71	36	35
Tööealised	218	103	115
Pensionärid	76	20	56
Kokku	391	174	217

Sinimäe elanike keskmine vanus aastal 2008 oli 43 aastat. Kuni 14 aastasi on 17%, tööealisi 65%, üle 65 eluaasta vanuseid 18%. Need näitajad on paremad valla keskmisest.

2.5. Majandus

Tulenevalt aleviku rollist Vaivara valla keskusena oli Sinimäel 2008.a. suurimaks tööandajaks Vaivara Vallavalitsus koos allasutustega: Sinimäe põhikool- 29 töötajat, Vaivara lasteaed- 15 töötajat, Vaivara Huvikeskus, KA Vaiko AS- 13 töötajat, SA Vaivara kalmistud - 4 töötajat, Vaivara Sinimägede SA- 1 töötaja. Infopunkt-muuseum on 3 töötajaga. Kauplus, Eesti Post ja Raamatukogu- igaühes üks töötaja. FIE Raissa Pavlova annab tööd 6 inimesele, OÜ Sinimäe ratas- 5 töötajat, OÜ Virumaa Mets- 6 töötajat, FIE Anatoli Petrov- 1 töötaja, FIE Pargimäe talu- 1 töötaja, OÜ Juurvili- 2 töötajat. Sinimäel asuvad ettevõtted tegelevad teenindusega, elamute haldamise, hoolduse ja remondiga, põllumajandusliku tootmisega, metsavarumise ja langetamisega. Sinimäe kauplus töötab endise söökla ruumides, kauplusehoone seisab tühjalt.

Sinimäe aleviku majanduse oluliseks ja perspektiivikaks haruks, tulenevalt ajaloolistest ja looduslikest eeldustest ning heast geograafilisest asendist, on turism ja puhkemajandus. Seni on Sinimäe alevikus majutuskohana registreeritud vaid Pargimäe talu, mis muude põllumajandusliku tootmise kõrvalt pakub ka telkimisvõimalust. Suvel lisandub võimaliku ööbimiskohana veel Sinimäe põhikool. Siiski pakutakse majutusteenust ka Sinimäe ümbruse taludes. Sinimäel pole piisavalt turistidele mõeldud puhke ja meelelahutusasutusi ning aktiivse puhkuse veetmise võimalused on kasinad.

2.5. Infrastruktuur

Juurdepääs Sinimäe alevikule on nii Tallinn-Narva maanteelt, kui ka Perjatsi kaudu, vanalt Tallinn-Narva maanteelt. Alevikeskuse tänavad on viimastel aastatel saanud enamuses mustkatte alla.

Sinimäe bussiühendus on võrreldes enamuse maa-asulatega väga hea. Tihe ühendus on Narva ja Sillamäega. Sinimäel peatuvad aga ka kaugemate liinide bussid. Bussipeatused on nii Sinimäe kooli kui Sinimäe kalmistu juures. Valla koolibuss toob õpilasi kooli nii oma vallast kui ka linnadest.

Lähim raudteejaam asub alevikust 2km kaugusel Auveres. Narva -Tallinn reisirongiga on võimalik sõita hommikul Tallinna ja õhtul tagasi.

Sinimäe alevikku läbib ida läänesuunaline ranniku matkarada E-9, mis ühendab piirkonna ajaloo- ja huviväärsusi

Sinimäe tsentraalkütte, veevarustuse ja kanalisatsiooni tagab valla omandis olev KA Vaiko AS. Viimastel aastatel on nende uuendamisse tehtuid suuri investeeeringuid. Jäätmekäitlust korraldab AS Heakorrastus (Sillamäe ja Narva prügilate baasil).

Sinimäel on avatud postkontor ja sularahaautomaat.

2.6. Haridus , kultuur ja sport

Sinimäe alevikus tegutseb Pargi tn.3 elamu kahes ühendatud korteris Vaivara lasteaia 2 liitühenduse, kokku 18 lapsega(07.09.2009). Ühes on õppetegevus eesti, teises vene keeles ja toimub ka osaline keelekümlus.

Sinimäe Põhikoolis õppis 2008/2009 õppeaastal kokku 51 õpilast, neist 41 vene- ja 10 eesti osakonnas, Õpilaste arv, mis on eelmistel aastatel järjekindlalt vähenenud, on viimastel aastatel püsinud 50 lapse ringis.

Sinimäe raamatukogu, koos avaliku internetipunktiga, asub amortiseerunud majas, kuid töötab aktiivselt ja edukalt, vajab edu jätkumiseks kindlasti uusi ruume.

2008 aastal on renoveeritud laste mängutuba. Laste mängu ja ringiruumis tegutseb vene rahvamuusika ansambel "Ivuški"

Sinimäe rahvamaja ruumid renoveeriti 2002. aastal vallamajaks. Huvikeskuse poolt pakutavad ringid tegutsevad koolimajas. Kultuuriürituste läbiviimiseks saab hetkel kasutada vaid kooli või volikogu saali, samuti kooli sööklad.

Sinimäe Spordiklubi Sõnn organiseerib sporditegevust alevis ja vallas. Kasutab oma tegevuseks ruume isegi Olginas. Sportimisvõimalused Sinimäe alevikus on seotud eelkõige koolivõimla ja staadioniga.

Sinimägedes on pikkade traditsioonidega murdmaasuusarajad. Hetkel on Sinimägedel 3 km ulatuses hooldatavaid suusa-, tervisejooksu ja kepikõnniradasid, mida kasutavad peale kohalike ka Sillamäe ja Narva inimesed. 1996 peeti siin läbi aegade tugevaim suusavõistlus

Ida-Virumaal. Osalesid : õed Šmigunid, Elmo Kassin, Jaak Mae, Kalju Ojaste, Kaarel ja Kristiina Schmidt.

Velskripunkt, mis töötas Sinimäel veel 1990. aastail on olnud juba aastaid suletud. Uued ruumid valmisid küll 2008. aastal, kuid siiani puudub meditsiinipersonal.

2.7. Küla koostöö

Sinimäel tegutseb spordiklubi Sinimäe Sõnn ja seltsing Sinimäe külaselts, Vaivara valla esimene naabrivalvepiirkond.

Sinimäe alevikus tähistatakse ühiselt jaanipäeva, jõule, kadri- ja mardipäeva, võetakse vastu uut aastat. Toimuvad spordiüritused (jüriööjooks), külapäev, perepäevad (Kala-la-la-laad, lastekaitsepäev), lõikuspidu, kalmistupäev. On korraldatud ühiseid ekskursioone ja väljasõite.

2.8. Siduvad arengudokumendid

1. Ida-Viru regiooni kaitstavate loodusobjektide külastustegevuse korraldamise kava 2008-2013. Riiklik Looduskaitsekeskus Ida -Viru regioon lisaku 2008.

- *Rajada Sinimäe alevikku loodustuba, õuesõppeklass, vaatetorn, parandada parkimistingimusi.*

2. Vaivara maastukukaitseala kaitsekorralduskava aastateks 2007-2016. Luua 2006.

- *Korrastus- ja kujundusraied, niitmine, tiikide puhastamine, puhkekohtade rajamine loodusradade rekonstrueerimine ja parkla laiendamine . Vaatetorni ja loodusmaja väljaehitamine Sinimäe alevikku. Uuringute läbiviimine ja info levitamine.*

3. LKK Ida- Viru regiooni loodushariduse ja loodusteadlikkuse arendamise kava 2007-2011.

- *Vaivara valla Sinimägede loodustoa väljaarendamine.*

4. Riiklik turismiarendukava aastateks 2007-2013.

5. Ida- Viru maakonna arengustrateegia.

6. Ida-Virumaa asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused, 2003.

8. Ida- Virumaa turismi arengukava 2007-2013 Tegevuskava 2009+

- *Vaivara sõjajaloo teemapargi arendamise I ja II etapp. Fort Turism. Sillamäe-Sinimäe matka- ja terviseraja rajamine. Via Hanseatica arenguvööndi arendusprojektidega jätkamine.*

9. VIA Hanseatica arengustrateegia.

- *Valga-Tartu- Jõhvi- Narva maantee ja selle lähiala (kus paikneb oluline osa trassile suunatud teenindussfäärist) väljaarendamine atraktiivseks transpordi- ja arengukoridoriks. Seab oma Baltimaade turismiobjektide top-30 esikohale Vaivara Sinimäed.*

10. Vaivara valla arengukava aastateks 2005-2012.

11. Vaivara valla ettevõtlusstrateegia 2006-2009.

- *Vaivara valla turismitoodete eelistuseks on sõjaajalugu ja sõjaajaloo mälestised. Vaivara sõja-ajaloo teemapark Sinimäel.*

12. Toila- Sillamäe- Vaivara puhkemajanduse teemaplaneering.

13. Vaivara sõja-ajaloo muuseumi ja pargi kontseptsioon. 2004.

14. Sinimäe aleviku detailplaneering 1994.

3. HETKEOLUKORRA ANALÜÜS (SWOT)

Küla hetkeolukorra kaardistamiseks ja arengueelduste ning arenguvajaduste väljaselgitamiseks viidi läbi SWOT meetodil hetkeolukorra analüüs.

TUGEVUSED

Geograafiline asukoht Linnade lähedus
Hea bussiliiklus
Rikas ja hästi jäädvustatud ajalugu
Ilus ja rahulik
Palju võimalusi ja toetav vald Alevik areneb
Palju rekonstrueeritud hooneid
Sõbralikud inimesed
Kool ja lasteaed
Lapsesõbralik
Muuseum
Vaate torn
Tänavavalgustus
NÕRKUSED

Maantee ja linnade lähedus
Puudub ühtsus, kodutunne
Inimeste ükskõiksus, passiivsus, usaldamatus, silmakirjalikkus, omakasu.
Puuduvad ruumid ühistegevuse jaoks
Rikutakse vara ja hooneid
Palju joodikuid
Tühjad majad, hooldamat territooriumid Noorte tegevusetus
Medpunkti, rahvamaja ja sauna puudumine
Kihutajad
Vähe lapsi, noori, ettevõtlikke inimesi Vaenu õhutamine Kütte hinnad
Poes väike kaubavalik ja kõrged hinnad Osaliselt puudub tänavavalgustus

VÕIMALUSED

Seltskondliku läbikäimise tihendamine
Tegijate toetamine
Ettevõtluse arendamine
Ühiste kokkulepete sõlmimine
Koostöö arendamine
Koolile positiivse maine loomine
Toetused fondidest
Dialoog kohaliku omavalitsusega
OHUD

Inimeste negatiivne suhtumine ja käegalöömine
Noorte ja ettevõtlike inimeste lahkumine
Haridusasutuste sulgemine
Alkohol ja narkootikumid
Turvalisuse puudumine
Linnade lähedus
Omavaheline tagakiusamine
Kinnisvara arendamine nn. "Lollide küla" näol
Omavalitsuste liitmine- oht muutuda ääremaaks

4. ARENGUEESMÄRGID JA TULEVIKUVISIOON

4.1 Visioon

Oma traditsioonidega, heakorrastatud, turvaline, sõbralik, ühte hoidev, aktiivne, hooliv, elujõuline, paljude noorte ja ettevõtlike peredega, lasterikka kooli ja lasteaiaga, arenenud ettevõtlusega tõmbekeskus valla elanikele, sise ning välisturistidele.

4.2. Strateegilised eesmärgid

Sinimäe aleviku visiooni saavutamiseks on püstitatud eesmärgid, mis suunavad küla edaspidist arengut.

1. Looduskeskkonna säilitamine, hooldamine ja väärtustamine.

Sinimäe aleviku üheks peamiseks prioriteediks on olemasoleva looduskeskkonna (eelkõige Sinimägede maastikukaitseala) säilitamine, korrastamine ja laiem tutvustamine.

2. Ajaloolise- ja kultuuripärandi säilitamine ja väärtustamine

Sinimäe aleviku ajaloopärandi säilitamise ja väärtustamise nimel on vaja eelkõige korrastada säilinud mõisahooned ja muud ajaloolise väärtusega objektid aleviku territooriumil. Uurida ja jäädvustada ning teadvustada aleviku ajalugu ning kultuuripärandit.

3. Ühistegevuse elavdamine ja kogukonnatunde süvendamine

Loodusele ja ajaloo kõrval on aleviku suurim väärtus inimesed, nende huvid ja oskused. Kogukonnatunde süvendamiseks on vajalik luua ja süvendada ühistegevuste traditsioone, korraldada erinevaid üritusi, koolitusi, osaleda erinevates küladevahelistes koostööprogrammides. Oluline on aleviku esindatus erinevates struktuurides nii valla, maakonna, kui üleestilisel tasandil. Alevikku on vaja juurde noori ja ettevõtlikke inimesi.

4. Infrastruktuuri olukorra parandamine ja elukeskkonna kvaliteedi tõstmine

Heakorrastatud ja kvaliteetse elukeskkonna kujundamiseks soovitakse parandada infrastruktuuriobjektide olukorda. Paika tuleks panna liikluskorraldus, korrastada teedesüsteem, liiklusemärgid ja viidamajandus. Leida koht parkla rajamiseks vähemalt kahele turismibussile. Parandada turvalisust. Tuleks välja ehitada vee ja kanalisatsioonitrassid, korrastada prügimajandus, leida võimalus avaliku sauna ehitamiseks. Kool peaks avama oma ukse külale, saama Sinimäe aleviku osaks. Lasteaed peaks saama oma hoone. Alevik vajab oma kooskäimiskohta (rahvamaja, uus raamatukogu) ja kaasaegset staadionit ning spordihoonet.

5. Ettevõtluse soodustamine ja toetamine

Eeldused loodus-, ajaloo-, ja militaarturismi arendamiseks loovad looduslikud tingimused ja rikas ajalugu. Suur potentsiaal on on aleviku puhkemajanduseks, näiteks seminaride, puhke- ja spordilaagrite korraldamiseks. Selleks on vaja luua eeldused alevikus toitlustus- ja majutuskoha tekkeks. Alevikku ümbritsevad põllumaad ja linnade lähedus loovad võimaluse põllumajanduse arendamiseks.

5. TEGEVUSKAVA

1. Loodusliku keskkonna säilitamine, hooldamine ja väärtustamine

Eesmärk	Finatseerimise allikas	Ajakava	Vastutaja
Vaivara valla Sinimägede loodustoa väljaarendamine külamaja baasil	KOV, KIK, PRIA	2010-2015	Sinimäe külaselts MTÜ SK Sönn
Loodusõppe programmide väljatöötamine ja rakendamine lasteaedadele	KOV, KIK, KOP	2009-2015	Vaivara lasteaed
Loodusõppe programmide väljatöötamine ja rakendamine lasteaedadele	KOV, KIK, KOP	2009-2015	Sinimäe Põhikool
Loodusõppe programmide väljatöötamine ja rakendamine täiskasvanutele	KOV, KIK, KOP	2009-2015	Vaivara Vallavalitsus

2. Ajaloolise- ja kultuuripärandi säilitamine ja väärtustamine

Eesmärk	Finatseerimise allikas	Ajakava	Vastutaja
Vaivara sõjajaloo teemapargi arendamise II etapp (Kuivatihooned lammutamine, muuseumi uue hoone rajamine, sise ja välisekspositsiooni, teemapargia ala ja uute militaarturismi toodete arendamine)	KOV, LEADER	2009-2013	Vaivara Vallavalitsus (Huvikeskus)
Teemapargi turundamine, giidide koolitus, erialased täiendkoolitused ja õppereisid.	KOP, KOV	2009-2013	Vaivara Vallavalitsus (Huvikeskus)
Viidamajanduse arendamine	KOV	2009-2013	Huvikeskus
Punkrite kindlustamine	LEADER, KOP	2009-2013	Huvikeskus, Sinimäe külaselts
Mõisakeldri kasutuselevõtt	LEADER, PRIA	2010-2015	Sinimäe külaselts
Küla pärandkultuuri objektide inventeerimine	INTEREG	2009-2015	Pargimäe talu
Küla vaatamisväärsuste korrastamine ja tähistamine	KOP	2010-2015	Sinimäe külaselts

3. Ühistegevuse elavdamine ja kogukonnatunde süvendamine

Eesmärk	Finatseerimise allikas	Ajakava	Vastutaja
Endise mõisatalli ümberehitamine külamajaks	PRIA	2010-2015	MTÜ SK Sönn
Sinimäe külaplatsi väljaehitamine	KOV, KOP	2009-2012	MTÜ SK Sönn
Külapäevade läbiviimine	LEADER, KOP	2009-2015	Sinimäe külaselts
Talgute korraldamine	LEADER, KOP	2009-2015	Sinimäe külaselts
Sõprussidemete loomine	LEADER, KOP	2009-2015	Sinimäe külaselts
Koolitused, õppepäevad	KOP	2009-2015	Sinimäe külaselts

4. Infrastruktuuri olukorra parandamine ja elukeskkonna kvaliteedi tõstmine

Eesmärk	Finatseerimise allikas	Ajakava	Vastutaja
Liikluskorralduse plaani koostamine ja selle realiseerimine koos parklate rajamisega.	KOV	2009-2015	Vaivara Vallavalitsus
Reovee puhasti	KIK	2010	KA Vaiko AS
Uus veepumpla	KIK	2010-2011	KA Vaiko AS
Kalmistu olmehoone ehitamine	KOV	2010-2015	SA Vaivara Kalmistud
Kooli staadioni rekonstrueerimine	LEADER	2010-2015	MTÜ SK Sönn
Spordihoone ehitamine	KOV	2010-2015	MTÜ SK Sönn
Hooldekodu rajamine	Sots. Min.	2011-2012	Sots. Min.

5. Ettevõtluse soodustamine ja toetamine

Eesmärk	Finatseerimise allikas	Ajakava	Vastutaja
Perearstikeskuse(filiaali) loomine	KOV	2009-2010	Vaivara Vallavalitsus
Tingimuste loomine toitlustus- ja majutuskoha tekkeks Via Hanseatica trassi ja militaar- ning loodusturistide teenidamiseks	PRIA	2009-2015	MTÜ SK Sönn
Roheline tn. 14 hoone müük äritegevuseks	KOV	2010	Vaivara Vallavalitsus
Mäealune 1a hoonete arendamine kaasaegseks tehnika remondi ja hoiustamise keskuseks.	PRIA, LEADER	2010-2015	Sinimäe Ratas OÜ

Kasutatud lühendid:

KOV - Vaivara Vald

Sots. Min. - Sotsiaalministeerium KIK - Kesknainvesteeringute

Keskus KOP - Kohaliku Omaalgatuse Programm

LEADER - Piirkondade konkurentsivõime tugevdamise programmid PRIA - Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet

LISA 1

Sinimäe aleviku ja lähema ümbruse aerofoto külade lahkmejoontega.
(Maa-ameti kaardiserver)